

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE
FACULTATEA DE COMERT
AN I

PARCURILE ECO-INDUSTRIALE, O SANSA
PENTRU ROMANIA

COORDONATOR: asist.univ. Staicu Gabriel

AUTORI : DAJU ANDREEA
POPA IOANA
GR 321

- BUCURESTI -

2006

CUPRINS

1. Prevederi legale.....	4
1.1 Facilitati	4
1.2 Obligatii	5
2. Dezvoltarea parcurilor industriale din Romania	6
2.1 Fondul de dezvoltare a parcurilor industriale din Romania.....	8
3. Situatiia actuala a parcurilor industriale din Romania	10
3.1 Oferta de spatii industriale	10
3.2 Preturi.....	10
3.3 Calitatea	10
3.4 Alegerea locatiei	11
3.5 Informare.....	11
3.6 Finantare	11
3.7 Marketing.....	11
4. Regiunea de Vest	12
4.1 Un exemplu demn de urmat : ARAD	14
5. Situatiia parcurilor industriale in UE	17
5.1 Parcul industrial	18
6. Recomandari	19
7. Analiza SWOT	21
8. Strategii	22
9. Concluzii	23
Anexe	28
Bibliografie	Eroare! Marcaj în document nedefinit.

Introducere

Imaginea de dinainte de 1990 a periferiilor sumbre ale oraselor, dominate de terenuri virane, uzine si fabrici mamut, incepe treptat sa se schimbe. Locul fostelor platforme muncitoresti este luat de parcuri industriale moderne, unde isi desfasoara activitatea companii multinationale de top.

Pentru a atrage cat mai multi investitori in astfel de locatii, autoritatile locale aduc la masa negocierilor inlesniri de ordin fiscal si logistic. Spre exemplu, atat firma care administreaza parcul, cat si investitorii beneficiaza, printre altele, de reduceri de impozite pentru bunurile imobile si terenurile transmise in folosinta parcului industrial. “De asemenea, pentru investitiile realizate pana la data de 31 decembrie 2006 se acorda o deducere suplimentara din profitul impozabil, in cota de 20% din valoarea investitiilor in constructii, in infrastructura interna si in cele de conexiune la reseaua publica de utilitati”, spune Vasilica Baci, director in cadrul Directiei pentru Zone Asistate si Ajutor de Stat din Ministerul Administratiei si Internelor.

Ajutorul de stat nu depaseste 10 procente din totalul investitiei Conform legii, societatile- administrator beneficiaza de scutire de la plata taxelor percepute pentru modificarea destinatiei terenului sau scoaterea terenului din circuitul agricol. Valoarea ajutorului de stat nu trebuie sa depaseasca 60 la suta din valoarea investitiilor facute de un IMM, sau 50 la suta din valoarea investitiilor facute de o societate comerciala mare. Datele statistice arata ca, in realitate, valoarea ajutorului de stat este la 10 la suta din valoarea investitiilor. Daca in 2004 valoarea investitiilor facute in parcurile industriale a fost de 1.165 miliarde lei vechi (54 miliarde in cladiri si 1.111 miliarde lei in infrastructura), valoarea ajutorului de stat a fost de 114 miliarde lei vechi, ceea ce reprezinta putin peste 10 la suta.

1.Prevederi legale

Parcul industrial reprezinta o zona delimitata in care se desfasoara activitati economice, de cercetare stiintifica si/sau de dezvoltare tehnologica in vederea valorificarii potentialului uman si material al zonei.

Parcul industrial este administrat de o societate comerciala care detine titlul de parc industrial, iar terenul aferent parcului industrial, trebuie sa indeplineasca cumulativ urmatoarele conditii:

- a) sa aiba acces la drum national sau european;
- b) sa aiba o suprafata de cel putin 10 hectare;
- c) sa se afle in proprietatea sau in folosinta, pe cel putin 30 de ani, a societatii comerciale care solicita titlul de parc industrial;
- d) sa fie liber de orice sarcini;
- e) sa nu faca obiectul unor litigii, in curs de solutionare la instantele judecatoresti, cu privire la situatia sa juridica.

Titlul de parc industrial se acorda, prin ordin al ministrului dezvoltarii si prognozei in urma unei analize si evaluari amanuntite. Titlul de parc industrial este obtinut de catre societatea comerciala, persoana juridica romana, avand obiect unic de activitate administrarea parcurilor industriale, denumita in continuare societate—administrator.

1.1 Facilitati

Pentru constituirea si dezvoltarea unui parc industrial se acorda urmatoarele facilitati:

- a) scutirea de la plata taxelor percepute pentru modificarea destinatiei sau scoaterea din circuitul agricol a terenului aferent parcului industrial, pentru societatea—administrator care detine titlul de parc industrial;
- b) deducerea din profitul impozabil a unei cote de 20% din valoarea investitiilor realizate in parcul industrial, pentru agentii economici care realizeaza astfel de investitii in

constructii pentru transportul si distributia energiei electrice, a energiei termice, a gazelor naturale si a apei, asa cum sunt acestea definite potrivit Hotararii Guvernului nr. 964/1998 privind aprobarea clasificatiei si a duratelor normale de functionare a mijloacelor fixe;

c) amanarea pe perioada de realizare a investitiei respective, pana la punerea in functiune a parcului industrial, a platii taxei pe valoarea adaugata pentru materialele si echipamentele necesare realizarii sistemului de utilitati din interiorul parcului, precum si a conexiunilor parcului la magistralele sau retelele existente de utilitati, la furnizorii acestora si amanarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adaugata respective pana la aceeasi data la agentii economici care realizeaza investitia.

1.2 Obligatii

Obligatiile societatii administrator, conform Legii privind stimularea parcurilor industriale sunt:

- sa promoveze parcul industrial;
- sa atraga agenti economici care sa-si desfasoare activitatile in parcul industrial;
- sa racordeze parcul industrial la infrastructura de baza;
- sa reprezinte interesele parcului in relatiile cu tertii;
- sa asigure infrastructura necesara desfasurarii activitatilor economice;

sa asigure serviciile necesare activitatilor desfasurate in parcul industrial;

- sa intretina, sa modernizeze sI sa dezvolte, dupa caz, infrastructura sI utilitatile aflate in folosinta comuna din interiorul parcului industrial;
- sa administreze imobilele aflate in folosinta comuna;

2. Dezvoltarea parcurilor industriale din Romania¹

Parcurile industriale (si conceptele aferente cum ar fi incubatoarele de afaceri si parcurile tehnologice) reprezinta un fenomen relativ nou pentru Romania. Guvernul promoveaza in mod activ acest concept, ca mijloc de incurajare a sistemului economic de ansamblu si a dezvoltarii industriale, precum si a dezvoltarii in mod special a celor opt regiuni de dezvoltare ale tarii.

Guvernul a avut o serie de initiative pentru promovarea parcurilor industriale. Ordonanta nr. 65 din 2001 ofera stimulente pentru investitorii carora li s-a permis, prin Ordonanta, sa utilizeze titlul de „Parc Industrial”.

Guvernul Romaniei sprijina dezvoltarea infrastructurii de afaceri (i.e. parcuri industriale / de afaceri), avand ca scop:

- crearea si dezvoltarea industriilor cu tehnologie inalta;
- imbunatatirea calitatii si competitivitatii produselor;
- cresterea exporturilor;
- oportunitatilor suplimentare pentru crearea de locuri de munca;
- imbunatatirea abilitatilor angajatilor;
- atragerea investitiilor straine suplimentare, in special pentru a atrage un procent crescut al investitiilor straine orientate catre exporturi, care se deplaseaza catre Europa de Est;
- gazduirea acestor investitii;
- promovarea dezvoltarii regionale echilibrate;
- ridicarea nivelului la care vor evolua si se vor dezvolta nivelul cunostintelor si tehnologiilor utilizate.

¹ Informatiile referitoare la situatia Parcurilor Industriale sunt furnizate de catre Raportul Final (prima versiune) a Programului PHARE de Asistenta Tehnica (RO 0007.01) dedicat “Sprijinului Operational pentru Proiectele in domeniul Infrastructurii de Afaceri”.

Guvernul a elaborat un program pentru parcuri industriale, cu un buget de 583 miliarde lei, care a fost implementat pe parcursul a patru ani (2002-2005), gestionat initial de catre Ministerul Dezvoltarii si Prognozei si apoi de catre Ministerul Administratiei si Internelor. In cadrul programului beneficiarii eligibili puteau primi ajutor financiar nerambursabil pentru cheltuieli in domeniul infrastructurii de pana la maximum 30% din cheltuielile eligibile, sau 20 miliarde lei. In cadrul acestui program, pana in prezent au fost aprobate doua proiecte.

Uniunea Europeana, in cooperare cu Guvernul Romaniei, finanteaza in cadrul programului PHARE 2000 pentru proiecte de infrastructura mare, noua proiecte de parcuri industriale si doua proiecte pentru zone industriale. Aceste proiecte sunt implementate de organizatii din sectorul public. UE ofera 70% din costurile eligibile, de pana la maximum 5 milioane euro per proiect, iar Guvernul Romaniei contribuie cu 25% din totalul finantarii PHARE. Beneficiarii, in principal municipalitatile si consiliile judetene, ofera locatia. Alte sase proiecte de parcuri industriale sunt pe lista pentru a fi luate in considerare in cadrul Programului PHARE 2001-2002 privind proiectele de infrastructura mare.

In prezent exista aproximativ 50 de proiecte de parcuri industriale in toata tara, aflate in diferite stadii de dezvoltare. Unele din acestea sunt in stadiul de elaborare a proiectului. Altele sunt in faza de planificare. O serie de proiecte finantate prin programul PHARE 2000 sunt in faza de constructie. Aproximativ 16 parcuri functioneaza. Proiectele sunt diferite ca marime (intre 10-70 ha).

Sectorul public (consilii judetene sau consilii locale) a initiat 35 proiecte. Sectorul privat este responsabil pentru 13 proiecte. Distributia proiectelor de parcuri industriale pe regiuni se prezinta astfel:

- 9 proiecte in Regiunea Vest Romania,
- 8 proiecte in Regiunile Nord-Est si Sud Muntenia,
- 7 proiecte Regiunea Bucuresti-Ilfov,
- 6 proiecte Regiunea Nord-Vest,
- 5 proiecte Regiunea Centru,
- 4 proiecte Regiunea Sud- Est si
- 1 proiect Regiunea Sud- Vest Oltenia.

Cele sapte proiecte din Regiunea Bucuresti-Ilfov au fost realizate de sectorul privat si toate sunt in functiune. Sunt localizate pe sau in apropiere de soseaua de centura, catre vestul sau nordul orasului Bucuresti. Majoritatea ar putea fi clasificate ca parcuri logistice si de afaceri pentru a oferi servicii in diverse domenii ale pietei romanesti. In afara celor sapte parcuri din Regiunea Bucuresti-Ilfov, sase proiecte (din totalul de opt) dezvoltate in vechi unitati militare sau fabrici textile au devenit functionale in Regiunea Sud-Muntania. Majoritatea proiectelor din celelalte regiuni sunt in faza de planificare sau constructie.

2.1 Fondul de dezvoltare a parcurilor industriale din Romania

Guvernul Romaniei a alocat in anul 2002 o suma de 583 miliarde lei pentru sprijinirea dezvoltarii parcurilor industriale pe o perioada de patru ani. Orice dezvoltator de parc, public sau privat din Romania, poate solicita asistenta din Fond si poate obtine un credit nerambursabil de pana la 30% din costurile de dezvoltare a parcului, pana la maximum 20 miliarde lei. Promotorul proiectului trebuie sa puna la dispozitie restul de 70% din fonduri. Pana acum au fost aprobate 3 proiecte, cu un angajament total de credit nerambursabil de 18 miliarde lei. Inca nu s-a efectuat nici o plata. Sunt avute in vedere alte trei proiecte, implicand un credit nerambursabil total de 60 miliarde lei. Pana acum nu a fost respins nici un proiect.

Peste 40 parcuri se afla in stadii diferite de realizare, asa cum indica tabelul de mai jos:

(i)	<i>Proiecte aprobate</i>	3
(ii)	<i>Aplicatii de proiecte luate in considerare</i>	3
(iii)	<i>Proiecte finantate prin PHARE</i>	11
(iv)	<i>Aplicatii de proiecte estimate</i>	8
(v)	<i>Proiecte aflate in faza de planificare</i>	7

initiala

(vi)	Proiecte care nu au putut obtine fondurile proprii necesare	6
(vii)	Proiecte care nu au fost interesante	2
	Total	40

PARCURI INDUSTRIALE – PROPUNERI, PROIECTE DE INFRASTRUCTURĂ PHARE ȘI TITLURI DE PARCURI ACORDATE

Infrastructura de sprijinire a afacerilor include parcurile industriale, parcurile stiintifice si tehnologice, incubatoarele de afaceri, centrele de consultanta in afaceri, centrele de transfer tehnologic si informatii, asociatiile de afaceri.

3. Situatia actuala a parcurilor industriale din Romania

3.1 Oferta de spatii industriale

La nivelul anului 2004, in evidenta Ministerului Administratei si Internelor (MAI) erau 28 de parcuri industriale (PI), totalizand o suprafata de 1174,8 ha, din care 685,56 ha sunt “greenfield” si 489,24 ha “brownfield”.Investitorii existenti ocupa aproximativ jumatate din acest spatiu. Putin peste 100 ha sunt dezvoltate si disponibile pentru a fi ocupate de investitori noi. Cinci sau sase parcuri nu sunt incluse in baza de date, avand de asemenea spatii disponibile pentru a fi ocupate. In total exista probabil 200-300 ha de situri dezvoltate (unele avand si cladiri), disponibile pentru ocuparea imediata de catre investitori. Aceste cifre se pun in comparatie cu miile de ha de spatii dezvoltate in Polonia, Republica Ceha si Ungaria.

3.2 Preturi

Pretul de inchiriere per m² per luna pentru spatii variaza de la un cent la peste un euro. Aceasta variatie mare a preturilor de inchiriere se reflecta si in chirile pentru birouri (intre 20 centi la 17 euro per m² per luna) si fabrici (de la 20 centi la 12 euro per m² per luna). In unele parcuri, preturile prea mici pot reprezenta un element care trebuie luat in considerare in mod serios.

3.3 Calitatea

Calitatea multora din aceste spatii in termeni de locatie, design, dotari, ramane o problema deschisa. Majoritatea Parcurilor sunt dezvoltate pe pamant si sunt potrivite doar pentru productia industriala de baza sau operatii de depozitare. Manevrarea camioanelor mari ar fi dificila. Parcul industrial Ploiesti are disponibila si o zona larg accesibila.

3.4 Alegerea locatiei

Exista indicii privind faptul ca o serie de planuri de dezvoltare a parcurilor industriale nu s-au bazat pe o analiza riguroasa a cererii. Raportul Hill a inclus fraze ca “Nu exista un Plan de Marketing clar”; “Nu exista o garantie a utilizarii (pentru constructii)”; “Nu exista concluzii ale studiului de marketing”.

3.5 Informare

Parcul industrial fiind un concept nou in Romania, majoritatea grupurilor de conducere a parcurilor nu au experienta in managementul parcurilor. Managerii cu o anumita experienta de management sunt foarte interesati in insusirea a cat mai multor informatii, in a beneficia de consiliere si documentatie privind aspecte cum sunt cadrul legislativ, inclusiv acorduri de inchiriere, planificare si design, linii directoare privind dezvoltarea, colectarea chiriilor, servicii de sprijinire a investitorilor, practici privind managementul bunurilor, comportamentul de control al chiriilor care nu respecta regulile etc. Aceasta dorinta de informare a fost extrem de evidenta la seminarul de instruire.

3.6 Finantare

Finantarea pare a fi o problema a majoritatii parcurilor din sectorul public. Acestea au resurse proprii extrem de limitate si depind de granturi guvernamentale, fonduri din partea autoritatilor locale, precum si de plati in avans ale investitorilor.

3.7 Marketing

Putini manageri ai parcurilor industriale apreciaza importanta marketingului. Multi nu sunt constienti de competitia, cu alte parcuri romanesti, dar si cu parcurile din tarile invecinate. In contextul marketingului, cel mai important lucru este realizarea exigentelor clientilor.

Este esentiala initierea unui dialog intre Agentia Romana pentru Investitii Straine (ARIS) si conducerile parcurilor, astfel incat (i) ARIS sa fie la curent cu facilitatile

existente si (ii) managerii parcurilor sa fie la curent cu cerintele investitorilor. ARIS a gazduit paginile de web ale parcurilor industriale.

In anii '90, din nevoia de resurse financiare, unele dintre spatiile fostelor platforme industriale au fost inchiriate / vandute altor societati comerciale, aparand astfel in embrion primele afaceri / administrari de tip parc industrial. Asemenea situatii nu au avut la baza o dezvoltare planificata si organizata pe termen lung, fapt datorat nesolutionarii situatiei proprietatii asupra terenurilor si cladirilor respectivelor platforme.

Din 1998, in sectorul privat, mai ales in Capitala, apar cateva proiecte de parc industrial, unele in zone industriale amenajate care necesitau modernizari, iar altele cu orientare spre acumularea de teren neamenajat in vederea unei dezvoltari ulterioare de tip parc industrial.

4. Regiunea de Vest

Regiunea Vest are o retea bine dezvoltata de cai rutiere, repartizata relativ echilibrat in teritoriu. Regiunea are o retea totala de drumuri publice de 10 205 km (12,84% din totalul national) din care 1882 km sunt drumuri nationale (12,40% din total drumuri nationale) si 8323 km drumuri judetene si comunale (13,05% din total drumuri judetene si comunale).

Din totalul drumurilor publice doar 25,95% sunt modernizate, procent care se apropie de media de la nivel national (26,27%). In cadrul regiunii, in judetele Arad, Hunedoara si Timis procentul drumurilor publice modernizate este mai mic decat media la nivel national. Trebuie de asemenea mentionat si ca o mare parte dintre aceste drumuri modernizate se afla intr-o stare improprie, fiind necesare lucrari urgente de reparatii in vederea asigurarii unor conditii proprii de circulatie.

Cinci drumuri europene, traverseaza Regiunea Vest pe directiile nord-sud si est-vest (Anexa 3). Dintre acestea 3 sunt incadrate ca si drumuri europene principale, iar restul de doua sunt drumuri europene secundare:

Drumuri principale:

E 68 - intra in tara dinspre Ungaria (Nadlac) si face legatura prin Arad - Deva cu centrul tarii (Sibiu, Brasov) si cu capitala Bucuresti. Putem considera ca aceasta asigura o buna legatura rutiera intre centrele judetene Arad si Deva, mai ales ca urmare a recente sale modernizari.

***E 70** - intra in tara dinspre Iugoslavia (Moravita) si face legatura, prin Timisoara, cu nordul tarii si cu capitala Bucuresti;*

***E 79** - intra in tara dinspre Ungaria pe la Oradea (Bors) si face legatura cu sudul tarii prin defileul Jiului (jud. Hunedoara);*

Drumuri europene secundare:

***E 671** - trece de la nord prin Arad si Timisoara asigurand astfel o buna legatura intre cele doua centre judetene, drum modernizat de curand si ridicat la standarde europene;*

***E 673** - face legatura, prin Faget, intre estul tarii si Banat - Lugoj, scurtand legatura intre Deva si Timisoara.*

Infrastructura rutiera aflata in perimetrul punctelor de frontiera este in mare parte modernizata, necesitand doar partial noi investitii. Pe teritoriul Regiunii Vest exista patru puncte de trecere a frontierei dintre Ungaria si Romania, trei pe raza judetului Arad (Nadlac, Varsand si Turnu) si punctul Cenad-Kiszombor in judetul Timis.

In urma primei Conferinte de Transport Pan-European (Praga, 1991) s-a ajuns la concluzia ca In rezolvarea problemelor de transport accentul trebuie pus pe o abordare avand ca centrala ideea de coridor.

In cadrul celei de-a doua conferinte (Creta, 1994) s-au definit noua coridoare de transport - asa numitele **Coridoarele Helsinki** sau **Coridoare Pan-Europene**. Acestea au fost recunoscute ca principalele artere de transport din Europa de Est, si s-a subInteles faptul ca investitiile In infrastructura de transport trebuie realizate prioritar de-a lungul acestor coridoare.

Ca urmare a lobby-ului facut de tarile balcanice pentru o conexiune mai buna Intre Europa de Vest si Balcani, la a treia conferinta (Helsinki, 1997) a fost adaugat un al zecelea coridor retelei, marind conectivitatea zonei balcanice.

Rolul celor zece coridoare este de a crea legaturi Intre Europa de Vest si Europa de Est, cat si Intre statele din Europa de Est. Fiecare coridor are o componenta rutiera si una feroviara, cu exceptia Coridorului VII, care este reprezentat de segmentul de Dunare In aval de Viena.

Coridoarele prezentate In Anexa 4 formeaza o retea ce se Intinde de la vest (punct extrem: Nürnberg) la est (punct extrem: Nijni Novgorod) si de la nord (punct extrem: Helsinki) la sud (punct extrem: Salonic).

In ceea ce priveste legaturile cu Serbia&Muntengru, la nivelul Regiunii Vest exista patru treceri de frontiera - Jimbolia si Moravita in Timis, Naidas si Moldova Noua in Caras - Severin.

4.1 Un exemplu demn de urmat : ARAD

In Regiunea de dezvoltare Vest, valoarea investitiilor este in crestere, determinand astfel un interes ridicat pentru constituirea unor parcuri industriale, o serie de locatii operationale nu au fost interesate sa obtina titlul de parc industrial. Astfel, parcurile industriale constituite la nivelul Regiunii de dezvoltare Vest, in special cele din judetele Timis si Arad, au intrat pe piata imobiliara fara sa includa in planul de afaceri avantajele financiare prevazute in legislatie. Aceasta situatie se regaseste si in regiunea Bucuresti Ilfov (Iride, Astra).

La Arad, administratia locala ofera terenul (prin vanzare sau concesiune) la un pret aproape simbolic, iar compania se obliga sa-si construiasca, practic de la zero, afacerea. De regula, majoritatea firmelor s-au axat pe productie, insa nu lipsesc nici serviciile, in special cele care necesita spatii de depozitare mai mari. „In continuare, din banii incasati pe vanzarea terenurilor, 10% intra in bugetul consiliului local, iar 90% sunt folositi de primarie pentru realizarea infrastructurii aferente. Asa, castigam de doua ori, o data ca ne punem la punct utilitatile in zona, apoi prin crearea de locuri de munca, care reprezinta, de fapt, adevaratul nostru beneficiu, de pe urma dezvoltarii zonelor industriale”, explica Tiberiu Dekany, viceprimarul municipiului Arad.

Fara facilitati fiscale, dar prietenos, Aradul a reusi sa acopere cu investitii noi, urmele lasate de vechea industrie. Aradul a fost primul oras care vindea teren unui

investitor strain. In cativa ani, orasul era ocupat de mici si mari capitalisti. Ocupat nu este o figura de stil. In 1998, Leoni Wiring Systems, (producator de cabluri pentru industria auto) cumpara primii 40.000 mp din viitoarea Zona Industriala de Nord Vest. Au urmat rapid alti 25 de investitori care au epuizat cele 130 de hectare ale Zonei. Primaria este "nevoita" sa deschida o noua Zona industriala, Micala Est, unde se instaleaza alti noua investitori. In partea de Sud, se pregateste deja o noua Zona, pe 60 de hectare, de asemenea din domeniul privat al Consiliului Local. In Nord, un investitor privat, grupul Codlea, a inceput sa lucreze la un proiect de parc industrial care se va intinde pe 100 de hectare.

Cercul incepe sa se inchida: italienii de la Aqua Idea, vor construi un complex de hale prefabricate la cheie pe o suprafata de 5 hectare, la iesirea spre Nadlac. O data "asediat" Aradul (unde exista si o zona libera), ofensiva grupurilor de investitori se muta in judet - la 40 de km, in Chisineu-Cris, italienii de la Modus SRL au deschis un parc industrial, cu 18 parcele de pana la 4 hectare, unde se gasesc hale la cheie care au deja clienti. La Chisineu Cris exista, de altfel trei zone industriale. Rezultatul - 19 investitii straine. Recent, Alcoa Fujikura a cumparat 10 hectare, pentru hale de productie profile din aluminiu. Se pare ca va avea nevoie de circa 3.500 de angajati, cam cat forta de munca a micului oras. Aceasta inseamna ca vor trebui sa apara intreprinzatori in transport care sa aduca oameni din satele vecine la lucru. Rezultatele asediului sunt imbucuratoare si pentru rata somajului, care, in zece ani, a scazut de la 12% la 5%.

4.1.1 Competitie cu vecinii de pe Bega

"De fiecare data cand vine un investitor care cauta sa se instaleze in partea de vest, stiu ca are in plan sa ajunga si la Timisoara", spune Lucian Palcau, vicepresedintele Camerei de Comert Arad. De multe ori, munca de convingere a unui investitor este mai grea atunci cand in apropiere se afla un oras mult mai mare si mai profitabil, din punct de vedere al investitei, precum Timisoara. Sigur, exista in primul rand argumentul ca pe Mures, terenul e mai ieftin decat la Timisoara. Dar, daca la inceput licitatia pentru terenurile primariei pleca de la 6 euro/mp, acum preturile ajung si la 35 de euro pentru un mp de teren cu utilitati industriale. Un argument tot mai puternic pro Arad pare sa fie "mediul de afaceri prietenos". "Colaboram foarte bine cu autoritatile locale pentru atragerea

investitorilor strategici. Practic, nu le sunt oferite alte facilitati la instalarea intr-o zona industriala, in afara de faptul ca gasesc racordarea la utilitati. Dar le punem la dispozitie un pachet de asistenta, care merge de la consultanta pentru infiintarea firmei, pana la selectarea constructorului pentru o hala industriala, spre exemplu", spune vicepresedintele Camerei de Comert.

4.1.2 Centru de expozitii

Astfel de servicii care vin in intampinarea investitorului au fost completate de un alt avantaj - faptul ca Aradul a devenit un pol comercial, prin existenta aici a unui complex expozitional permanent. Prin investitia de 1,5 milioane de euro a Camerei, din care 500.000 obtinuti printr-un credit, Aradul este al doilea oras din tara, dupa Bucuresti, care beneficiaza de un asemenea centru expozitional. Anual aici se organizeaza 12 targuri internationale, din toate domeniile. In scurt timp, Expo Arad se va extinde, Camera de Comert reusind sa obtina pe baza unui plan de afaceri o finantare nerambursabila de doua milioane de euro.

4.1.3 „ Auto ” in demaraj

Un studiu realizat anul trecut, cu sprijinul Agentiei SUA pentru Dezvoltare Internationala, constata ca Aradul este un exemplu al atragerii de investitii straine directe. Aici si-au gasit loc investitii din diverse domenii, dar se poate vorbi la Arad de un pol al investitiilor in productia de componente auto - Leoni, devenita ulterior Lukas (Germania), Takata Petri, productie de centuri de siguranta si volane, Yazaki (Japonia) pentru instrumente de bord. Yazaki a propus organizarea unei misiuni economice japoneze aici, sub sloganul: "Aradul, centru japonez in Europa Centrala si de Est".

4.1.4 Cifre ale succesului

Numar de agenti economici: 21.306;

Din care, depunatori de bilant: 9.956;

Total capital social investit: 193 mil. euro;

Total cifra de afaceri realizata: 1,8 mld. euro;

Total profit realizat: 117 mil. euro;

Numar scriptic salariatii: 89.569;

Rata somajului in judet: 5%

Rata somajului in municipiul Arad: 3,5%.

*Informatii valabile la 31.12.2004. Sursa: CCIA Arad

4.1.5 Investitii straine

Numar societati: 2.796;

Capital social total investit: 182 mil. euro;

Din care: 43% capital italian, 18% german, 8% maghiar.

Parcurile industriale acopera o gama larga a industriilor, ca cea a lemnului, chimiei si petrochimiei, procesarea otelului, eco si agro-turism, logistica, constructie, TIC, tehnologii de varf, biotehnologie, constructii navale, servicii, electronice si electro-tehnologii, industrie usoara si altele.

5. Situatiia parcurilor industriale in UE

UE are o buna experienta in infiintarea si exploatarea tehnoparkurilor. De exemplu, Franta are cateva dintre cele mai bune parcuri industriale din Europa. Experienta castigata acolo poate fi rapid transferata in Romania prin predare, coaching si schimburi de specialisti. Pe de alta parte, la fel ca si cele din UE, Institutele Nationale de Cercetare Dezvoltare trebuie sa-si dezvolte o cultura in care atat cercetarea fundamentala cat si cea aplicata sunt in mod adecvat recunoscute, valorizate si sustinute. La fel ca in lumea cercetarii si dezvoltarii comerciale, fiecare Institut National de Cercetare Dezvoltare trebuie sa adopte o abordare sistematica de „portofoliu” a strategiei sale de cercetare, in care sa fie armonizate obiectivele de cercetare pe termen lung si pe termen scurt, precum si cele cu risc scazut si cele cu risc ridicat. Interactiunea Institutelor Nationale de Cercetare Dezvoltare cu parcuri industriale trebuie sa fie stimulata special. Un astfel de exemplu este parcul industrial Torin, din Italia.

5.1 Parcul industrial Torin, Italia

Parcul industrial a fost construit pentru a facilita integrarea in mediul inconjurator a variabilelor si factorilor ce influenteaza procesul de productie, consumare si redresare a terenului, prin dezvoltarea cercetarilor si tehnologiei SME. Atat laboratoarele publice, cat si cele private sunt situate in cadrul Parcului, care ofera servicii nemijlocite SME-ului si inlesneste relatia mediului de afaceri cu universitatile. (Anexa 5)

Serviciile puse la dispozitie de catre administrator:

- consilii de informare
- restaurante
- birourile
- facilitatile tehnice

Abordarea

Cladirile parcului – laboratoarele, birourile si centrele de servicii – sunt un exemplu al integrarii in mediu, arhitecturii stabile si economisirii energiei. Noul proiect este caracteristic acestui loc. Verdele este un “leitmotiv” pentru acest complex nou: iarba este prezenta pe acoperisuri, se doreste impadurirea fatadelor constructiei iar in prelungirea acestui spatiu este raul Dora care intregeste arhitectura verde.

Acest spatiu verde este reflectia activitatilor interne: toate sistemele si fabricile din cadrul Parcului sunt proiectate in asa fel incat sa minimizeze impactele asupra mediului. Scopul fundamental ce se afla in spatele acestui proiect este de a economisi energie si de a folosi materialelor re folosibile sau reciclate.

Misiunea parcului eco-industrial este sa:

Misiunea parcului eco-industrial este sa:

- asigure asistenta si servicii afacerilor din acest domeniu

- asiste mediul afacerilor in contextul ciclurilor productiei, avand in vedere conditiile mediului inconjurator si dezvoltarea durabila
- dezvolte cercetarile asupra mediului bazate pe experienta productiei din sistemului Piedmont
- organizeze cursuri stiintifice si tehnice pe specificul fiecarui sector de activitate
- sa furnizeze servicii departamentelor administrative publice.

Cursurile constau in:

- ecodesign
- eco-certificare (environmental certification)
- potentialele surse de energie refolosibile

6. Recomandari

Transfera experienta si cunoasterea (inclusiv cea tacita) catre specialistii romani implicati in conducerea parcurilor industriale prin programe de training „twinging” speciale cu cateva dintre cele mai bune parcuri industriale din UE (de exemplu, parcul industrial ZIRST din Franta sau parcurile software din Irlanda).

Ofera stimulente fiscale sau financiare oamenilor de stiinta care vor lucra in aceste parcuri. Elementul definitoriu al unui parc este comasarea, intr-un singur loc, a institutiilor de cercetare aflate in stransa legatura cu structurile de invatamant superior, organisme de afaceri si guvernamentale si gestionarea interrelatiilor dintre aceste grupuri.

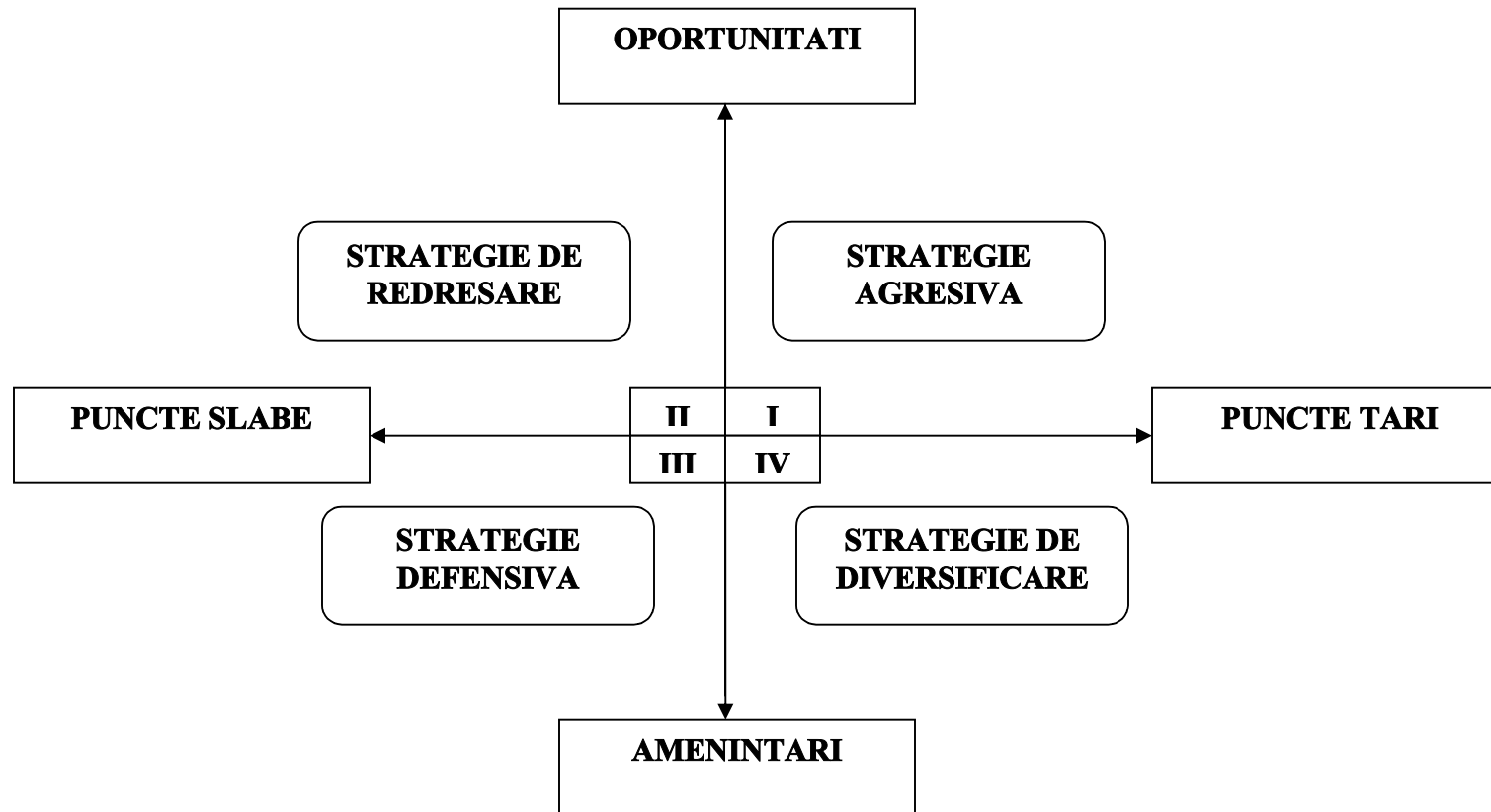
Parcurile sunt complexe tehnologice si economice ce pot gazdui centre de cercetare stiintifica, pot oferi pregatire continua, prognoze, asigurand toate facilitatile necesare organizarii de targuri si expozitii si dezvoltare de piata. Datorita rolului foarte important pe care il joaca Parcurile Industriale, Stiintifice si Tehnologice in dezvoltarea stiintifica, economica si tehnologica, UNESCO a initiat programul UNISPAR - University-Industry Science Partnership, ce promoveaza parteneriatul dintre universitati, institute de cercetari, industrie si guvern. Conceptul de Parc Industrial, Stiintific si

Tehnologic este adoptat pe plan international, atat de tarile dezvoltate cat si de tarile in curs de dezvoltare. Proiectul a fost initiat in SUA dupa cel de-al Doilea Razboi Mondial, dezvoltandu-se si in Europa in anii '70 si '80. In lume functioneaza peste 1.000 de parcuri cu tripla functiune - tehnologic, industrial si stiintific. In Europa de Est, la standardele internationale, functioneaza doar cinci astfel de parcuri.

7. Analiza SWOT

<p style="text-align: center;">STRENGTHS</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Atragerea unui numar mare de companii ➤ Stimularea dezvoltarii economice si regionale ➤ Dezvoltarea mixta (industrială, comercială, rezidentială) ➤ Prevenirea poluarii ➤ Scad costurile productiei si creste eficienta folosirii resurselor ➤ Oferă stabilitate pe termen lung ➤ Imbunatateste cooperarea si incurajeaza competitia locala ➤ Utilizarea ”tehnologiilor convergente”, cu emisii ”zero” 	<p style="text-align: center;">WEAKNESSES</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Lipsa de experienta in acest domeniu relativ nou, in care cercetarile de dezvoltare si mentinere sunt in toi peste tot in lume ➤ Promovare slaba ➤ Situatia dezastruasa a terenurilor la nivel national (10.000 de ha sunt poluate, conform Planului National de Dezvoltare 2004-2006) ➤ Raspundere colectiva, ceea ce poate duce la o garantie partiala ➤ Lipsa investitiilor si a investitorilor
<p style="text-align: center;">OPORTUNITIES</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ajutoare financiare acordate de stat si de programe pentru dezvoltare precum PHARE ➤ Scutire de la plata taxelor ➤ Recrutarea fortei de munca foarte ieftina ➤ Incurajarea dezvoltarii unor noi industrii ➤ Integrarea in Uniunea Europeana 	<p style="text-align: center;">THREATENESS</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Problemele de mediu si de proprietate asupra terenurilor are ca efect o oarecare ezitare din partea unor companii de a-si infiinta sediul intr-un parc industrial ➤ Gestionarea neprofitabila a fondurilor PHARE ➤ Dezmembrarea organizatorica a unor intreprinderi ➤ Impunerea unor bariere sau restrictii asupra desfasurarii activitatii

8. Abordarea strategica pe baza elementelor SWOT

Cadranul I:

- **se recomanda o strategie agresiva, menita pe de o parte a fructifica oportunitatile de care pot beneficia diferitele regiuni ale tarii, iar pe de alta parte, a pune in valoare punctele forte de care beneficiem. Toate aceste avantaje prezentate mai sus reprezinta practic un avantaj comparativ de care dispun anumite zone din Romania.**
- **Intreprinzatorii romani pot avea sansa de a implementa tehnologii performante, de a dobandi un know-how menit a reconcilia dezvoltarea economica cu protejarea mediului inconjurator, evolutie de altfel la care aspira si Uniunea Europeana.**
- **Prin punerea in valoare a punctelor forte si a oportunitatilor, poate avea loc intensificarea procesului de catching-up al Romaniei in raport cu UE.**

Cadranul II:

- **este caracterizat prin existenta concomitenta a oportunitatilor si punctelor slabe, ceea ce recomanda ca politica economica o strategie de redresare.**
- **Exemplul cel mai elocvent in aceasta directie consideram ca il reprezinta posibilitatea de a absorbi fonduri europene in scopul de a ridica nivelul de competitivitate al firmelor romanesti, de a dezvolta mediul de afaceri si de a reabilita infrastructura din mediul urban si rural. Din pacate, lipsa de experienta in planul intocmirii de proiecte de investitii, coroborata cu insuficienta transparenta si mediatizare a informatiilor specifice, face ca Romania sa nu reusca sa primeasca mare parte din aceste surse de finantare. Conform predictiilor pentru perioada 2007-2013, pentru fiecare zi a saptamanii sunt alocati cca. 8-9 milioane de Euro finantare UE. Se**

recomanda asadar o politica de informare si asistenta in etapa elaborarii planurilor de investitii, precum si de o cooperare intre institutiile publice abilitate si intreprinzatori privati.

- **Deasemenea de o importanta deosebita in stimularea investitiilor straine este respectarea si intarirea drepturilor de proprietate privata, ca fundament al manifestarii antreprenoriale.**

Cadranul III:

- **In acest cadran observam existenta unor amenintari puternice, insotite de o serie de puncte slabe cu privire la mediul de afaceri, recomandandu-se o strategie defensiva, de abandonare a diferitelor industrii, dar si a unor comportamente la nivelul organismelor publice si private.**
- **Este vorba in special de abandonarea industriilor energofage, de inchiderea si restructurarea fabricilor a caror productie are un puternic caracter poluant.**
- **In literatura de specialitate, este evidentiat faptul ca activitatea de rent-seeking afecteaza in mod deosebit calitatea mediului de afaceri si a aranjamentului institutional dintr-o tara. Atata timp cat statul mentine un control important asupra anumitor unitati economice strategice, vor fi stimulente puternice pentru intreprinzatori de a face tot posibilul in a obtine banii publici pentru diferite lucrari de „interes public”. Are loc astfel reorientarea grijilor antreprenoriale in a satisface interesele consumatorilor catre satisfacerea intereselor unor functionari publici cu responsabilitate in alocarea fondurilor banesti de la bugetul de stat.**
- **Birocratia si coruptia sunt factori care amplifica carentele unui sistem aflat in tranzitie. Se recomanda astfel privatizarea acelor unitati economice si orientarea lor catre piata si consumatori.**

- **Sistemul legislativ este, așa cum au evidențiat Comisia Europeană, departe de a fi unul funcțional și performant. Recomandăm astfel ca elaborarea actelor normative să fie îmbunătățită și menținută totodată stabilitatea legislativă**

Cadrul IV:

- **este caracterizat prin existența punctelor forte în paralel cu anumite amenințări ceea ce recomandă adoptarea unei strategii de diversificare.**
- **Aceasta ar permite Îmbunătățirea practicilor antreprenoriale din România. Atragerea unor companii multinationale în vederea desfășurării activității economice în țara noastră poate contribui la reformarea mediului de afaceri, adoptarea unor bune practici de comerț fundamentate pe eficiență și etică.**

9. Concluzii

Romania se confrunta cu o importanta provocare, care vizeaza atingerea convergentei cu Statele Membre ale Uniunii Europene. Reducerea acestor decalaje se va realiza, desigur, in urma unui proces pe termen lung, insa mici imbunatatiri ale ratei de crestere economica pot influenta in mod semnificativ viteza cu care se realizeaza convergenta cu Uniunea Europeana. Acest lucru presupune cresterea productivitatii, inlaturarea obstacolelor ridicate de infrastructura si folosirea adecvata a resurselor umane.

Obiectivul major al fiecarui parc industrial consta in cresterea atractivitatii regiunii pentru investitorii romani si straini prin crearea unei infrastructuri la standarde europene, care sa sprijine dezvoltarea unui mediu de afaceri la nivel regional.

Astfel imbinand obiectivul fundamental al oricarui parc industrial cu obiectivul Romaniei de integrare in Uniunea Europeana, se poate concluziona ca dezvoltarea conceptului de parc industrial ar trebui sa fie o politica nationala. Parcul industrial nu doar concentreaza un numar mare de firme pe aceeasi platforma, ci aduce beneficii mult mai mari. In primul rand, deschiderea acestor centre presupune o investitie substantiala, ce se reflecta in cresterea numarului de locuri de munca, dezvoltarea infrastucturii , toate acestea avand ca rezultat o crestere economica, la nivel regional.

Din exemplul prezentat, regiunea din jurul Aradului a beneficiat din plin de efectele pozitive ale acestui complex industrial. Cel mai important efect este ca rata somajului a atins cifre record de 5 % in judet, respectiv 3,5 % in Arad, comparative cu media nationala, care se situeaza undeva in jur de 6 %.

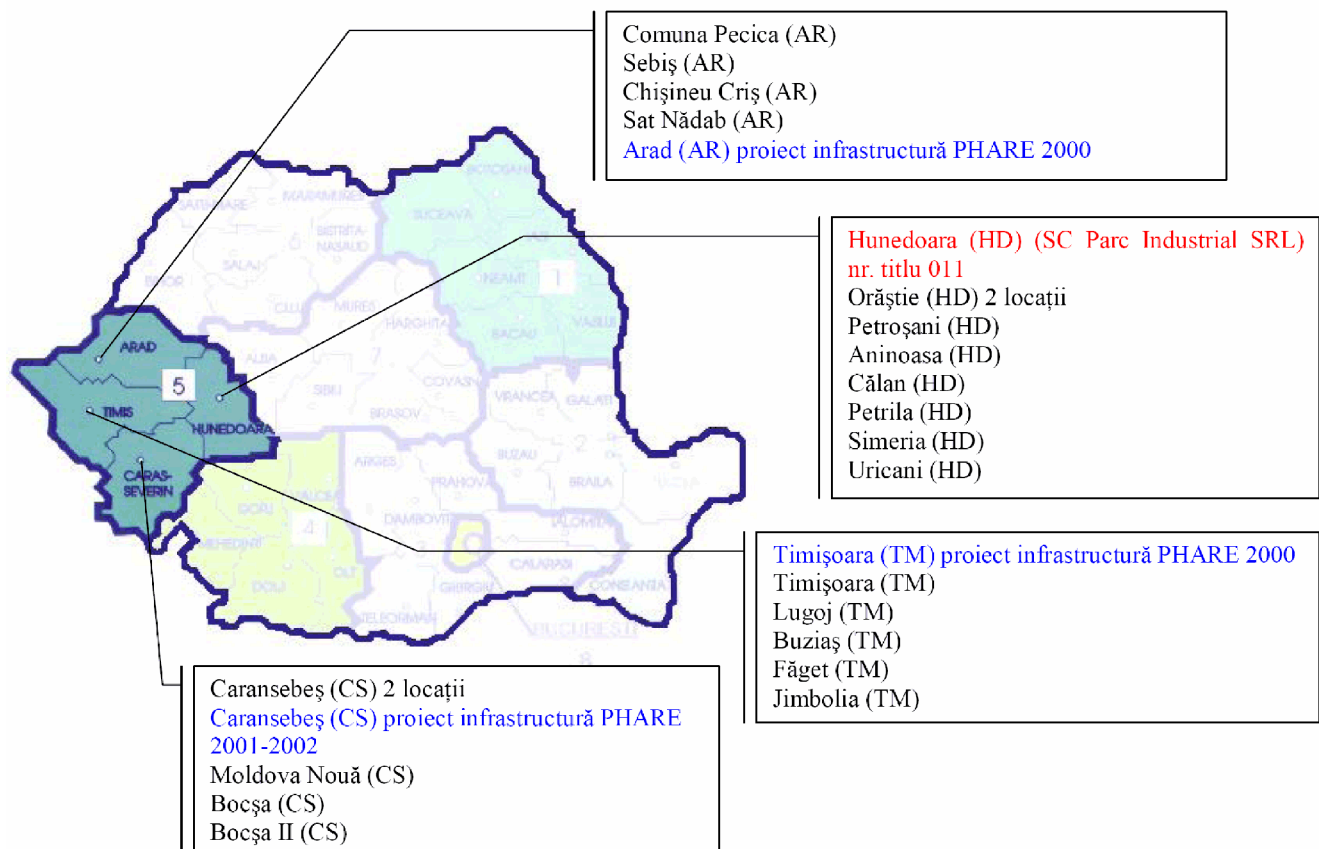
Beneficiile economico-sociale ale dezvoltarii parcurilor industriale le nivel national sunt de necontestat. Dar in acelasi timp, apartenenta Romaniei la comunitatea tarilor dezvoltate, presupune si anumite responsabilitati, in special in privinta protejarii mediului. De aceea, modelul de succes al parcurilor eco-industriale din Europa ar trebui sa devina o realitate si in Romania.

Bibliografie

- 1.** Sarah Johnson M.E.S., Yale School of Forestry & Environmental Studies, 2000
Stewart Stewart
- 2.** M.E.S., Yale School of Forestry & Environmental Studies, 1999
- 3.** Robert Tierney, M.E.S., Yale School of Forestry & Environmental Studies, 1999
- 4.** Alice Walker M.E.S., Yale School of Forestry & Environmental Studies, 2000
- 5.** EIP Examples, US Environmental Protection Agency, Jobs Through Recycling: Special Topics: Eco-Industrial Parks - EIP Examples, viewed 7 July 2004 at
<http://www.epa.gov/epaoswer/nonhw/recycle/jtr/topics/eipex.htm>.
- 6.** Analiza de potential a judetului Arad

Anexe

Parcuri industriale constituite și propunerile de înființare prezentate de autoritățile județene

Legendă:

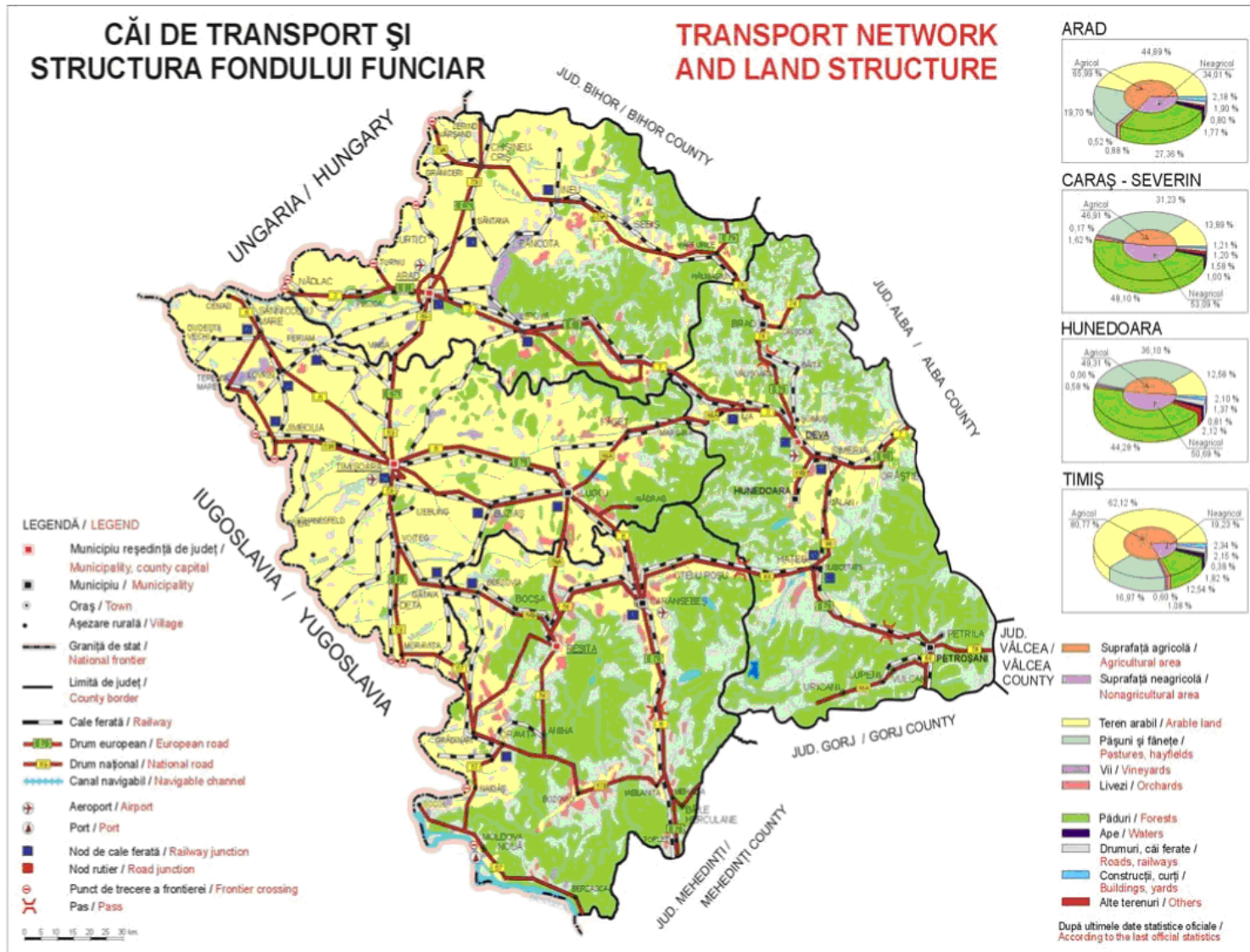
<Localitatea> (județul) - Localități care dețin terenuri pe care pot fi constituite parcuri industriale

<Localitatea> (județul) (denumirea societății administrator) - Parcuri industriale rezultate din divizarea ROMARM și/sau cu titlu

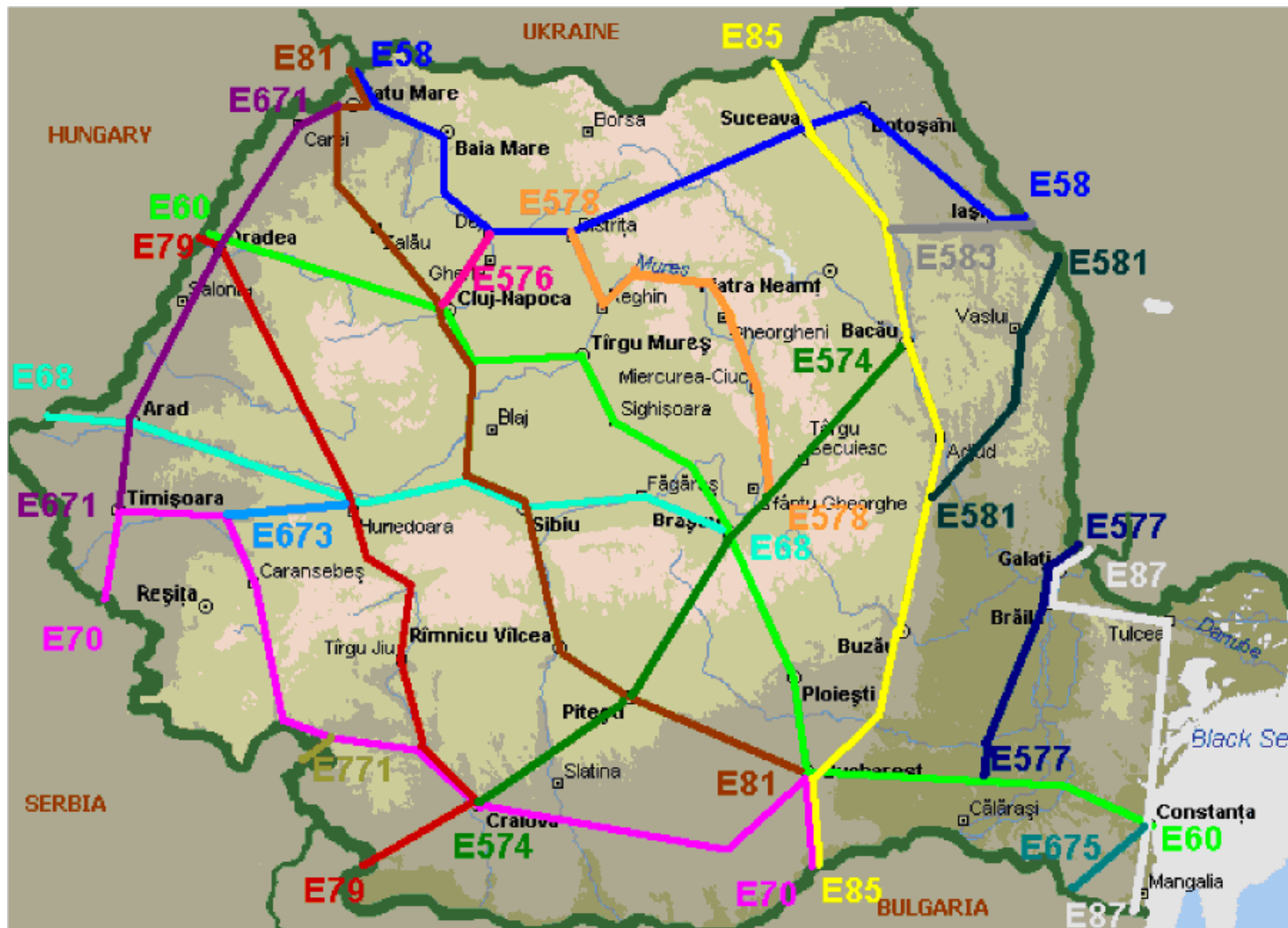
<Localitatea> (județul) - Proiecte infrastructură PHARE

CĂI DE TRANSPORT ȘI STRUCTURA FONDULUI FUNCICIAR

TRANSPORT NETWORK AND LAND STRUCTURE

Drumuri europene la nivelul Romaniei

Coridoare pan-europene

Parcul eco-industrial Torin, Italia

